

**Резюмета на научните трудове на д-р Александра Димитрова Миланова
след заемане на академичната длъжност „главен асистент“**

Монографии

1. Миланова, Александра. *От Константинопол до Янина. Всекидневието на Балканите през погледа на Франсоа Пуквил*. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2020, ISBN 978-619-7179-16-3, 402 с.

Основен обект на изследване в книгата са няколко значими френски късни пътеписа и личността на техния автор, Франсоа Пуквил (1770–1838). Той е крупен представител на европейския интелектуален елит от края на XVIII и началото на XIX век с несъмнени заслуги за „преоткриването“ на Балканите и на балканските народи в ново време. Пуквил неколкократно посещава различни части на полуострова, където чрез преки наблюдения и интензивни контакти с местните жители успява да се запознае с различни аспекти от тяхното всекидневие. Многобройните и детайлни сведения за живота на балканските народи, които французинът предоставя, намират място в редица негови трудове, чийто общ обем надхвърля 6500 печатни страници.

Франсоа Пуквил е познат и цитиран от поколения историци, етнологзи, антрополози и културолози автор, тъй като произведенията му са ценен източник на информация от най-разнообразно естество. Парадоксално е, че въпреки популярността на неговите произведения проучванията за изпълнената с обрати съдба на французина са скромни, а обемистото му творческо наследство досега не е било обект на цялостно изследване.

В този смисъл Пуквил и неговите произведения заслужават цялостен и критичен историографски анализ. Но книгата не е замислена нито като подробна биография, нито като обобщаващ поглед върху съчиненията на френския автор. Целите на монографичния труд са други: систематично да представи и анализира всекидневието в балканските владения на Османската империя по начина, по който Пуквил го е видял, преживял и представил в своите пътеписи. Това от своя страна подпомага изпълнението на другата главна изследователска задача, а именно – да бъде направена обективна оценка на реалните приноси на французина за развитието на балканистичните познания през XIX и XX век.

2. Миланова, Александра. *Докоснати от муза. Европа и градската музикална култура на Балканите, XIX – първата половина на XX век.* София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2022, ISBN 978-619-7179-32-3, 462 с.

Основната цел на това интердисциплинарно изследване е систематично да представи и анализира европейските влияния в градската музикална култура на Балканите през един бурен период на съществени промени във всички сфери на обществения живот. Това от своя страна подпомага изпълнението на другата главна изследователска задача, а именно – да бъде направена обективна оценка на реалните приноси на чужденците за развитието на балканската музика през XIX и XX век.

Обект на изследване са гръцката, влашката и молдовската (впоследствие румънската, сръбската (по-късно югославската) и българската музикална култура. Този избор съвсем не е случаен. Той е продиктуван от историческите прилики в развитието на четирите балкански държави (Република/Кралство Гърция; Дунавските княжества/Кралство Румъния; Княжество/Кралство Сърбия, впоследствие Кралство на сърби, хървати и словенци, след това Кралство Югославия; Княжество България и Източна Румелия, по-късно Царство България) през деветнадесети и първата половина на двадесети век. Сред тях са: отхвърляне на османската власт и последвало изграждане на модерни национални държави; установяване на монархическа форма на управление с представители на чужди династии; принадлежност към Православната църква; интензивен процес на европеизация на държавните институции и всекидневния живот. Забелязват се съществени прилики и по отношение на градската музикална култура. През този период тя е силно повлияна от западноевропейската музика. Това въздействие намира израз в обособяване на специализирано музикално образование, в развитие на оперното изкуство, в създаване и активна дейност на филхармоничните дружества, симфоничните и военните оркестри и т. н.

Структурата на текста подпомага изпълнението на предварително заложените цели. Изследването е организирано въз основа на класическия пространствен принцип, като отделните глави разглеждат европейските влияния в развитието на градската музикална култура на всяка една от горепосочените балкански държави. По-особен е гръцкият случай. В проучването са включени територии на гръцката диаспора, останали първоначално извън пределите на възстановената държава. Всъщност периодът до края на XIX век се отнася главно за Йонийските острови (присъединени към Кралство Гърция едва през 1864

г.), докато през следващото столетие музикалната дейност се пренася в градските центрове във вътрешността на страната и най-вече в Атина.

Освен „географския“ подход, изложението следва още един принцип – тематичния. Отделните глави на изследването проследяват европейските влияния в музикалната култура на балканските държави в четири конкретни направления: музикално образование; оперно изкуство; инструментална, камерна и симфонична музика; военни оркестри. Извън тези четири компонента, частта, посветена на европейските влияния в музикалната култура на Гърция, включва още един – салонната култура. Тя е представена самостоятелно заради значимата ѝ роля в музикалния живот на гърците. Тези компоненти на градската музикална култура са съзнателно избрани. Всеки един от тях има фундаментално значение за нейното изграждане и развитие и затова заслужава специално внимание.

Съставителство

1. Прешленова, Румяна, Александра Миланова и Белин Моллов – рисунки. 101 картини от България. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2021, ISBN 978-619-7179-23-1, ISBN 978-619-245-184-4, 258 с.

Тази книга е резултат от вдъхновение и отдаденост, от щастливо съчетание между артистизъм и академизъм. Роди се от желанието на архитект Белин Моллов да покаже на широката публика някои от най-емблематичните си творби и от мисията на Института за балканистика с Център по тракология при БАН да популяризира българското културноисторическо наследство. От множеството рисунки, които той предоставя, авторите подбират онези, които пресъздават най-значимите места и обекти от България. Някои от картините са посветени на паметници на античната и средновековната история. Те представят пет от общо седемте обекта в днешна България, включени в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО. Други изобразяват местата, където са материализирани усилията на българите да се присъединят към развитите европейски народи след пет века чуждо владичество, да прекъснат връзките си с ориентализма, да създадат административни сгради и културни институции в своята новоосвободена родина. Заедно с тях са избрани знакови монументи, запазили националната памет за

страдание, саможертва, подвиг и признателност. Не на последно място са включени и картини, които представят образци на османското наследство, за да не бъде забравено.

Всяко изображение е придружено от описание, подготвено от Румяна Прешленова и Александра Миланова, което съдържа сведения за историята на художествено пресъздадените обекти и тяхното значение за българския народ. От своя страна, биографичните бележки на видните български и чуждестранни архитекти представят личностите, чиито реализирани проекти са поместени в книгата. Всичко това предлага на читателите един различен поглед към българската история и култура.

2. Preshlenova, Roumiana, Alexandra Milanova and Belin Mollov – paintings. 101 Paintings from Bulgaria. Sofia: Institute of Balkan Studies & Centre of Thracology, Bulgarian Academy of Sciences, Professor Marin Drinov Publishing House of the Bulgarian Academy of Sciences, 2022, ISBN 978-619-7179-26-2, 224 p.

Книгата включва творби на архитект Белин Моллов, на които са изобразени най-значимите български обекти. Част от картините са посветени на паметници на античната и средновековната история, сред които пет от седемте културни обекта в днешна България, включени в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО. Книгата съдържа също рисунки на архитектурни обекти, които материализират усилията на българите да се присъединят към развитите европейски народи след пет века чуждо владичество, да прекъснат връзките си с ориентализма, да създадат административни сгради и културни институции в своята новоосвободена родина. Наред с тях са подбрани знакови паметници, съхранили националната памет за страдание, саможертва, подвиг и признателност. Не на последно място са включени и картини, които представят образци на османското наследство, за да не бъде забравено.

Всяко изображение е придружено от описание, подготвено от Румяна Прешленова и Александра Миланова, за историята на художествено пресъздадените обекти и тяхното значение за българския народ.

3. Lepăr, Ana-Maria, Alexandra Milanova and Miroslav Šilić. Parks in the Balkan Capitals: Leisure, Urban Impact, Monuments, Stories, and Significance. Vol. 1 & 2. Peter Lang Publishing House, 2023 (in print).

Парковете са сред най-могъщите ресурси на всеки град. Те са място за отдих на гражданите, предпазват селището от замърсяване, оказват влияние върху градската среда, представляват пространства за организиране на събития, символизират идентичността на населеното място и навлизането на природата в градския живот, вдъхновяват писатели и художници да творят. В този контекст колективната монография има за цел да представи историята, архитектурното оформление и общественото значение на парковете в балканските столици. Силен акцент е поставен върху: парковете с особено значение за главните градове на Балканите и за колективната памет на общността; историите, свързани с парковете в балканските столици (литература, фолклор и др.); представянето на парковете в комикси, карикатури, филми или художествени изображения; влиянието на парковете върху урбанистичния и социалния живот на балканските столици; важните исторически паметници, разположени в парковете; събитията и тяхното влияние върху развитието на парковете; модернизацията на балканските столици и влиянието ѝ върху облика на парковете.

Глави от колективни монографии

1. **Milanova, Alexandra. Constantinople as a Prison. In: Mitchell, Jill, Susan Fern and Vladimir Crețulescu (eds.) *Visions of Constantinople*. Peter Lang Publishing House, 2023 (in print).**

Текстът се фокусира върху една по-различна и нетрадиционна визия на Константинопол. По-конкретно, чрез представяне на условията и всекидневието на пленниците, затворени в подземията на известната цитадела Йедикуле, тази глава изгражда образа на града като място за лишаване от свобода. В продължение на години крепостта Йедикуле (Крепостта на седемте кули) е използвана като затвор, в който са настанявани чуждестранни дипломати и военнослужещи от държави, които воюват с Османската империя. В тази цитадела са изпращани и затворници, станали жертва на дворцови интриги и преврати, както и политически противници на императорския двор. В периода на Наполеоновите войни в крепостта Йедикуле са затваряни голям брой французи, сред които е свещенослужителят, лекар, дипломат, пътешественик и писател Франсоа Пуквил (1770–1838). По време на

своето заточение, продължило повече от две години (1799–1801), той води дневник, в който подробно описва цитаделата и всекидневието на пленниците. По-късно неговите наблюдения са включени в тритомния му пътепис „Пътешествие в Морея, в Константинопол, в Албания и в много други части на Османската империя през 1798, 1799, 1800 и 1801 г.“. Като се опира на фундаменталните трудове на Пуквил, тази глава се стреми да представи всекидневния живот в Константинопол през призмата на някои от най-забележителните затворници в крепостта Йедикуле. Другата основна цел на изложението е да покаже как пленничеството до голяма степен е оформило разбирането на чуждестранните пленници за Балканите и за Османската империя.

Статии и студии

1. **Milanova, Alexandra. Opera and Modernization: The Case of Bulgaria. In: *Etudes balkaniques*, 2/2020. Sofia: Institute of Balkan Studies & Centre of Thracology, Bulgarian Academy of Sciences, 2020, pp. 435–454.**

Оперната музика заема много по-централно място в разбирането за градската модерност, отколкото обикновено ѝ се отнежда. От нейното възникване в България около 1890 г. операта има неразривна връзка с градското пространство и с обществената сфера. Повечето оперни театри се издигат в централната част на големи селища, изпълнявайки функциите едновременно на светски храмове и на места за забавление, на пространства, в които високото изкуство съжителства с народната празничност и с честите прояви на политическо, икономическо и социално превъзходство.

В този контекст статията си поставя за цел да докаже, че развитието на оперното изкуство е неразривно свързано с процеса на модернизация на българските градове. Изследвайки въздействието на това класическо изкуство върху градската среда, текстът показва как появата на оперни театри е сред важните трансформации, които настъпват в големите населени места в периода от края на XIX до втората половина на XX век. В хода на изложението е проследено създаването и развитието на оперни театри в определени български градове, както и връзката между класическата музика и градската среда. По този начин статията заема своето достойно място сред многобройните научни изследвания в

областта на социалната и културната история, посветени на урбанизма и процъфтяването на българските градове през модерната епоха.

2. Миланова, Александра. 120 години от рождението на чл.-кор. Веселин Бешевлиев – един от основателите на Института за балканистика. В: *Списание на Българската академия на науките*, 4/2020. София: Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2020, с. 40–43.

През 2020 г. се отбелязват 120 години от рождението на изтъкнатия български историк, епиграф и филолог чл.-кор. проф. д-р Веселин Бешевлиев. По този повод статията представя накратко жизнения път на видния учен, като акцентира върху неговите многобройни приноси в областта на историята, епиграфиката и филологията. Проф. Бешевлиев е един от основателите на Института за балканистика при Българската академия на науките. Той е ученият, на когото дължим разчитането на Мадарския надпис, надписа на Омуртаговата колона в църквата „Св. Четиридесет мъченици“ и други около 150 прабългарски надписа.

Веселин Бешевлиев оставя огромно по обем и разнообразно по съдържание творческо наследство. Той е автор на повече от 400 самостоятелни научни издания в България и чужбина. Многобройните му публикации извън страната свидетелстват за високата оценка на неговото научно дело в световен мащаб. Своеобразно признание за изключителния принос на проф. Бешевлиев е удостояването му с Хердерова награда през 1973 г.

3. Миланова, Александра. Значението на френската школа за творчеството на Любомир Пипков и Марин Големинов. Във: *Визуални изкуства и музика*, 2/2020. София: Факултет по науки за образованието и изкуствата, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 2020, с. 82–92.

За разлика от големия брой изследвания, посветени на личността и културното наследство на Любомир Пипков и Марин Големинов, тази статия се фокусира върху един аспект от тяхната жизнена и професионална биография, който традиционно остава извън или в периферията на музикално-научната литература. Това е онзи важен период от живота на двамата композитори, свързан с престоя и обучението им в Париж, който има основополагащо значение за изграждането на тяхната творческа личност и за формиране на българския национален музикален стил. Дистанцията на времето позволява

музикалните творби на двамата композитори да бъдат погледнати в историческа перспектива и оценени според мястото им във времето. От тази позиция е представен и стремежът на Любимир Пипков и Марин Големинов към синтезиране на знания, похвати, техники и методи, почерпени от западноевропейската (главно френска) музика.

4. Миланова, Александра. Австрийски влияния в градската музикална култура на Румънските княжества (1821–1859). В: Пейковска, Пенка, Йорданка Гешева, Мила Маева, Надя Филипова и Стефан Димитров (ред.) *Миграции, общности и културноисторическо наследство*. София: Институт за исторически изследвания при Българската академия на науките, Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2021, с. 173–183.

В музикознанието първата половина на XIX век традиционно се определя като триумф на романтизма. Периодът е от определящо значение за развитието на музикалното изкуство, тъй като по това време романтичната музика достига своя апогей. Първата половина на XIX век е свързана и със специфичен миграционен процес от Западна и Централна Европа (Виена, Милано, Венеция и Прага) към Европейския Югоизток. Подобен феномен се наблюдава и в Дунавските княжества, където европейските (най-вече австрийските) влияния в градската музикална култура стават неделима част от продължителния и задълбочен процес на политическа, икономическа и социална трансформация на Влахия и Молдова.

В този контекст статията разглежда влиянието на Хабсбургската монархия върху развитието на румънската музика през първата половина на XIX век. Особено внимание е обърнато на австрийските композитори и музиканти, които временно или трайно се настаняват в Дунавските княжества. Тяхното творчество води до радикална промяна в културната парадигма, която повлиява върху целия спектър на музикалния живот във Влахия и Молдова.

5. Миланова, Александра. 120 години от рождението на чл.-кор. проф. д-р Веселин Бешевлиев. В: *Балкани*, 9/2020. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2020, с. 181–185.

Статията е посветена на 120-та годишнина от рождението на чл.-кор. проф. д-р Веселин Бешевлиев. Той е виден български историк, епиграф и филолог, един от

основателите на Института за балканистика при Българската академия на науките. Проф. Бешевлиев разчита Мадарския надпис, надписа на Омуртаговата колона в църквата „Св. Четиридесет мъченици“ и други около 150 прабългарски надписа.

Веселин Бешевлиев има изключително богато творчество. Той е автор на повече от 400 самостоятелни научни трудове, издадени в България и чужбина. Многобройните му публикации извън страната свидетелстват за високата оценка на неговото научно дело в световен мащаб. Резултатите от дългогодишната изследователска дейност на проф. Бешевлиев в областта на историята, епиграфиката и филологията се разпространяват сред широката общественост както в България, така и извън страната.

6. Миланова, Александра. Оперните театри и модернизацията на българските градове. В: Прешленова, Румяна Ил. (ред.) *Градът на Балканите: пространства, образи, памет*. София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2021, с. 649–674.

Оперният жанр е неразривно свързан с възхода на модерните европейски градски центрове. България не прави изключение. Първият български оперен театър отваря врати през 1890 г. в София. По примера на столицата в следващите няколко десетилетия седем от големите градове в страната също получават привилегията да имат опера. Развитието на оперното изкуство като неразривна част от обществения и културен живот в София, Стара Загора, Варна, Русе, Пловдив, Бургас, Плевен и Благоевград постепенно превръща тези селища в пример за подражание. Те започват да задават стандарти, следвани от по-малките населени места. Това специално място на по-големите български градове намира материален израз в отделянето на значително повече ресурси за изграждане на монументални и представителни здания (включително оперни сгради), макар те все още да са далеч от мащабите на европейските културни центрове. Като се вземе предвид тази особеност и отчитайки спецификите на градската среда в България след Освобождението, студията си поставя за задача да проследи и анализира възникването на оперни театри в страната и тяхната връзка с модернизацията на българските градове от края на XIX до втората половина на XX век.

7. Milanova, Alexandra. Reflecting Europe: Presenting the Project “European Influences in the Modern Urban Music Culture in the Balkans. Bibliographic Research”. In: Сикимић, Биљана, Бранко Златковић и Марија Думнић Вилотијевић (уред.)

Савремена српска фолклористика IX. Београд: Удужење фолклориста Србије, Београд; Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“; Центар за културу „Вук Караџић“, Лозница; Научно-образовно културни центар „Вук Караџић“, Тршић”, 2021, с. 231–242.

Тази статия представя интердисциплинарния проект „Европейски влияния в модерната градска музикална култура на Балканите. Библиографско изследване“. Неговата главна цел е осъществяване на библиографско проучване за ролята и приноса на европейските композитори, инструменталисти, певци и педагози за развитието на музикалното изкуство в балканските градове през модерната епоха. Дейностите по проекта включват издирване и преглед на документи и публикувани изследвания по темата, тяхното описване, анотиране, систематизиране и класифициране. Значителна част от материалите, събрани по време на изпълнението на проекта, са дигитализирани и ще бъдат интегрирани в национални и международни електронни инфраструктури за дигитална хуманитаристика. Много от тези документи ще бъдат предоставени за ползване от изследователите и широката публика за първи път.

Статията представя, от една страна, целите на проекта, подходите за постигане на изследователските задачи, както и очакваните резултати. От друга страна, тя показва текущото състояние на изследванията и предизвикателствата, пред които е изправен научния колектив по време на пандемията от COVID-19.

8. Milanova, Alexandra. Opera and Modernization: The Case of Bulgaria. In: Preshlenova, Roumiana (ed.) *Cities in the Balkans: Spaces, Faces, Memories*. Sofia: Institute of Balkan Studies & Centre of Thracology, Bulgarian Academy of Sciences, 2021, pp. 237–257.

Основната цел на статията е да демонстрира, че създаването на оперни театри има определящо значение за модернизацията на българските градове след Освобождението. Тя доказва как за България оперните театри не са просто сгради, част от представителната архитектура на населеното място, а имат определящи функции. На първо място, те придобиват национално значение, доколкото спомагат за изграждане на обща национална култура и чрез нея – за образование и възпитание на населението в национален дух, осъществявано от интелигенцията. Второ, те изпълняват престижна функция, тъй като наличието на оперни театри свидетелства за съществуването на един „културен народ“, способен да създава висока култура.

Статията също показва как в процеса на модернизация във всички сфери на социалния и културен живот българинът избира от операта – поне що се отнася до изкуството на музикалната сцена – не атракцията, не забавното или зрелищното, а онова, което е близо до неговата патриархалност и е благонравно. Това, което образува, облагородява и издига социалния престиж, което смекчава нрава, а не просто служи за запълване на времето. Така операта, благозвучна и поучителна, разбираема със своите случки и герои, със съдбовните илюзии за величие, изиграва ролята на „троянски кон“ за проникване на модерната европейска музикална традиция в България.

9. Миланова, Александра, Галя Грозданова-Радева и Георги Юри Дикин. Професионалното музикално образование на балканите. Някои примери от България, Гърция и Румъния. В: *Минало*, 1/2022, с. 75–84.

Появата и развитието на професионално музикално образование на Балканите може да бъде проследено столетия назад. Ярък пример в това отношение е българската държава, като най-ранните свидетелства датират от приемането на християнството като официална религия при управлението на княз Борис I Михаил (852–889). През Средновековието музикалното изкуство на Балканите следва традициите на християнския свят и се развива в синхрон с останалата част на Европа. Продължителният период на османско владичество обаче възпрепятства музикалната култура да следва своя естествен еволюционен темп. В процеса на модернизация на балканските градове, който от началото на XIX век е изключително интензивен, контактите със Западна Европа непрекъснато се увеличават, а западноевропейските влияния все по-отчетливо се проявяват в различни сфери на обществения живот, сред които е и музиката.

В този контекст статията прави опит за съпоставка на професионалното музикално образование и съответните образователни институции в трите най-големи по площ и брой на население държави от региона – България, Гърция и Румъния – от първата половина на XIX век до съвременната епоха.

10. Umerle, Tomasz Giovanni Colavizza, Elżbieta Herden, Rindert Jagersma, Péter Király, Beata Koper, Leo Lahti, David Lindemann, Jakub Maciej Łubocki, Vojtěch Malínek, Alexandra Milanova, Róbert Péter, Nanette Rišler-Pipka, Matteo Romanello, Marcin Roszkowski, Dorota Siwecka, Mikko Tolonen, Ondřej Vimr. *An Analysis of the Current*

Bibliographical Data Landscape in the Humanities. A Case for the Joint Bibliodata Agendas of Public Stakeholders. DARIAH-EU, 2022, 48 p.

Изследването е насочено към учените и институциите, ангажирани с библиографски проучвания в хуманитарните науки и преди всичко – към организациите от публичния сектор. На основа на предоставения в тази публикация анализ заинтересованите страни могат да инициират различни форми на сътрудничество, да осъществяват съвместни програми и по този начин да постигнат общи цели (създаване на инфраструктурни решения, хармонизиране на съществуващите стандарти и изграждане на партньорства за посрещане на основните предизвикателства на дигиталната среда).

В хода на изложението е представена текущата библиографска екосистема чрез дефиниране на съществуващите библиографски бази данни (глава 1), идентифициране на техните създатели и ползватели (глава 2), определяне на ключовите предизвикателства пред заинтересованите страни и на възможностите за тяхното преодоляване (глава 3). Отправени са препоръки за бъдещо сътрудничество между учените и институциите (глава 4). Направен е и преглед на основните проблеми, които възникват в процеса на работа с библиографски данни. Накрая, но не и по важност, проучването служи като отправна точка за по-задълбочени бъдещи изследвания по идентифицираните предизвикателства.

11. Миланова, Александра. Опера и формиране на националния пантеон в Румъния в XIX в. Във: Волокитина, Татьяна, Ксения Мельчакова, Марина Фролова (съст.) *Балканы знакомые и незнакомые: события, личности, нарративы. XVIII–XXI вв.* Москва: Институт славяноведения, Российская академия наук, 2022, с. 229–240.

Статията има за цел да представи и анализира връзката между операта като културна практика и създаването на национален пантеон от героите в Румъния през деветнадесети век. От една страна, се изследва значението на оперното изкуство в процеса на изграждане на румънското национално (само)съзнание. От друга страна, са разгледани най-значимите национални опери от XIX век, чийто анализ позволява да се очертаят основните национални стратегии и репрезентации, заложи в тях.

12. Миланова, Александра. Руските емигранти и развитието на сръбското/югославското оперно изкуство в периода между двете световни войни. В:

Георгиева, Тина и Юра Константинова (съст.) *Русия: погледи от Балканите*. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2023 (под печат).

Голям брой руски емигранти се заселват в Кралството на сърби, хървати и словенци (по-късно Кралство Югославия), бягайки от терора на Октомврийската революция (1917 г.) и последвалата Руска гражданска война. Сред тях са множество писатели, художници, музиканти, певци и танцьори. Те имат значителен принос за развитието на местната сцена през междувоенния период, особено в областта на оперното изкуство. Разкриването на тяхното съществено влияние върху усъвършенстването на оперните изяви в Кралството на сърби, хървати и словенци/Кралство Югославия е основната цел на тази статия.

Отзиви:

1. Миланова, Александра. Кръгла маса на тема „Ромите в османските Балкани и в съвременна България. Френско-българско сътрудничество в областта на историята и социолингвистиката“ В: *Балкани*, 9/2020. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2020, с. 138–139.

Отзив за кръглата маса на тема „Ромите в османските Балкани и в съвременна България. Френско-българско сътрудничество в областта на историята и социолингвистиката“, проведена на 11 ноември 2019 г. Организатор на научната изява беше Институтът за балканистика с Център по тракология при БАН в сътрудничество с Посолството на Франция в България и Френския институт в България.

2. Миланова, Александра. Цикъл лекции на ИБЦТ–БАН „Всеки втори вторник“. В: *Балкани*, 9/2020. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2020, с. 139–141.

Отзив за публичните лекции, организирани през 2020 г. от Института за балканистика с Център по тракология при БАН като част от цикъла „Всеки втори вторник“.

3. Миланова, Александра. Проект „Европейски влияния в модерната градска музикална култура на Балканите. Библиографско изследване“. В: *Балкани*, 9/2020. София: Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2020, с. 149–150.

Отзив за проекта „Европейски влияния в модерната градска музикална култура на Балканите. Библиографско изследване“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ на МОН.

4. Миланова, Александра. Публична лекция на д-р Катрин Орел на тема “Multiculturalism in the Cities of the Habsburg Empire 1880–1914”. В: *Балкани*, 10/2021, София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2021, с. 114–115.

Отзив за публичната лекция “Multiculturalism in the Cities of the Habsburg Empire 1880–1914”, представена от д-р Катрин Орел на 20 октомври 2021 г. в Унгарския културен институт в София. Събитието беше организирано от Института за балканистика с Център по тракология при БАН в сътрудничество с Унгарския културен институт в София по Национална научна програма „Културноисторическо наследство, национална памет и обществено развитие“, финансирана от МОН.

5. Миланова, Александра. Лекционен цикъл „Всеки втори вторник“. В: *Балкани*, 10/2021. София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2021, с. 118–120.

Отзив за публичните лекции, организирани през 2021 г. от Института за балканистика с Център по тракология при БАН като част от цикъла „Всеки втори вторник“.

6. Миланова, Александра. Изложба „Градът на Балканите: пространства, образи, памет в пощенски картички“ в Русе. В: *Балкани*, 11/2022, София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2022, с. 108.

Отзив за изложбата „Градът на Балканите: пространства, образи, памет в пощенски картички“, подготвена от Института за балканистика с Център по тракология при БАН. Събитието е осъществено съвместно с Регионалния исторически музей в Русе по Национална научна програма „Културноисторическо наследство, национална памет и обществено развитие“, финансирана от МОН.

7. Миланова, Александра. Изложба „Балканистиката, дипломацията и политиката. 100 години от рождението на акад. Николай Тодоров“. В: *Балкани*,

11/2022, София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2022, с. 109.

Отзив за изложбата „Балканистиката, дипломацията и политиката. 100 години от рождението на акад. Николай Тодоров“. Стогодишнината от рождението на акад. Николай Тодоров (1921–2003), виден учен, дипломат и политик от най-новата история на България, е повод да се припомни неговият безспорен принос в сферата на дипломацията, политиката и балканистичните изследвания.

8. Миланова, Александра. Изложба „Сърцето на България. Шедьоври от Рилската света обител“. В: *Балкани*, 11/2022, София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2022, с. 109–110.

Отзив за изложбата „Сърцето на България. Шедьоври от Рилската света обител“, организирана с благословието и любезното съдействие на Рилската света обител, Националната комисия на България за ЮНЕСКО при Министерство на външните работи на Република България и Дирекция „Култура“ на Столична община.

9. Миланова, Александра. Лекционен цикъл „Всеки втори вторник“. В: *Балкани*, 11/2022. София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2022, с. 110–114.

Отзив за публичните лекции, организирани през 2022 г. от Института за балканистика с Център по тракология при БАН като част от цикъла „Всеки втори вторник“.

10. Миланова, Александра. Представяне на албума „101 картини от България“ в София и Пловдив. В: *Балкани*, 11/2022. София: Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките, 2022, с. 114–115.

Отзив за представянето на албума „101 картини от България“ в София (20 март 2022 г.) и Пловдив (1 април 2022 г.). Двете събития бяха организирани от Института за балканистика с Център по тракология при БАН и посрещнати с голям интерес както от академичната общност, така и широката публика.